

Klasa 8c język polski S. Budzyńska

Czas wykonania od 06.04.2020 do 08.04.2020

Publicystyka- <https://sjp.pl/publicystyka>

Artykuł- <https://sjp.pwn.pl/sjp/artykul;2441396.html>

Artykuł- gatunek publicystyczny, o różnej formie i tematyce. Może być to krótka notatka informacyjna lub rozbudowany tekst na tematy społeczne, obyczajowe, polityczne, kulturalne.

Cel artykułu: prezentacja tezy autora.

Autor artykułu chce przekonać czytelnika, w tym celu analizuje fakty, dane, wyraża krytykę lub aprobatę dla określonych poglądów.

Artykuł w dłuższej formie- cechy:

- przemyślana kompozycja,
- ciekawý tytuł, który zainteresuje czytelników,
- zapowiedź tekstu- kilkudzaniowa zapowiedź, o czym będzie tekst,
- prezentowane argumenty uzasadniają tezę przyjętą przez autora,
- własne oceny i komentarze,
- tekst podzielony na mniejsze części , zawierające śródtytuły,
- jasny, klarowny wywód,
- podsumowanie rozważań,
- podpis.

Akapit synonimiczny- część tekstu, która jest parafrazą (przekazanie innymi słowami) myśli znajdującej się w akapicie poprzedzającym. Akapit synonimiczny tłumaczy, interpretuje to, co znajduje się w akapicie poprzedzającym.

Zadanie 1.

Przeczytaj artykuł – podręcznik do języka polskiego, strona 34-36

Wykonaj zadanie nr 1 strona 36.

Partykuła i wykrzyknik-powtórzenie.

Partykuła:

- nieodmienna część mowy,
- niesamodzielna część mowy(nie pełni samodzielnie funkcji w zdaniu),
- zmienia (modyfikuje) znaczenie wyrazu lub wypowiedzi.

Za pomocą partykuły wyrażamy:

- przypuszczenie lub pewność, np. *może, chyba, na pewno, bym, by, byś*;
- rozkaz lub życzenie, np.: *niech, oby; niechaj*
- potwierdzenie, np.: *tak*
- przeczenie, np.: *nie*
- pytanie, np.: *czy*
- nawiązanie do wypowiedzi, np.: *no, że, nawet*.

Zapamiętaj.

Partykuła *by*: cząstkę tę piszemy łącznie z osobowymi formami czasowników, np.: *napisałby, mógłby* ze spójnikami, np.: *gdyby, jeśli*by.

‘*By*’ piszemy osobno po nieosobowych formach czasowników oraz po innych częściach mowy’, np.: *może by, trzeba by*.

By może zmieniać miejsce w zdaniu i nie zmienia jego znaczenia, np.: *Może pożyczyłby mi książkę? Może by mi pożyczył książkę?*

Partykuła *-li* (nie spotykamy już we współczesnej polszczyźnie), np.: *Znaszli ten kraj?* Ma ona znaczenie partykuły: *czy*.

Wykrzyknik:

- nieodmienna część mowy,
- niesamodzielna część mowy,
- uwydatnia uczucia, wolę mówiącego, emocje, rozkazy, zawołanie (Hej!, Halo! ,Hop!)

Do wykrzykników należą również wyrazy dźwiękonaśladowcze, np.: *bęc!, trach!, ach!*

Pisownia wybranych partykuł:

Bądź, bodaj, byle, chyba, lada, niech, niechaj, no, oby, tak, gdzież, niechby, byleby

Zadanie 2. Zastosuj w zdaniach „że” jako partykułę i „że” jako spójnik. Zapisz dwa przykłady zdań.